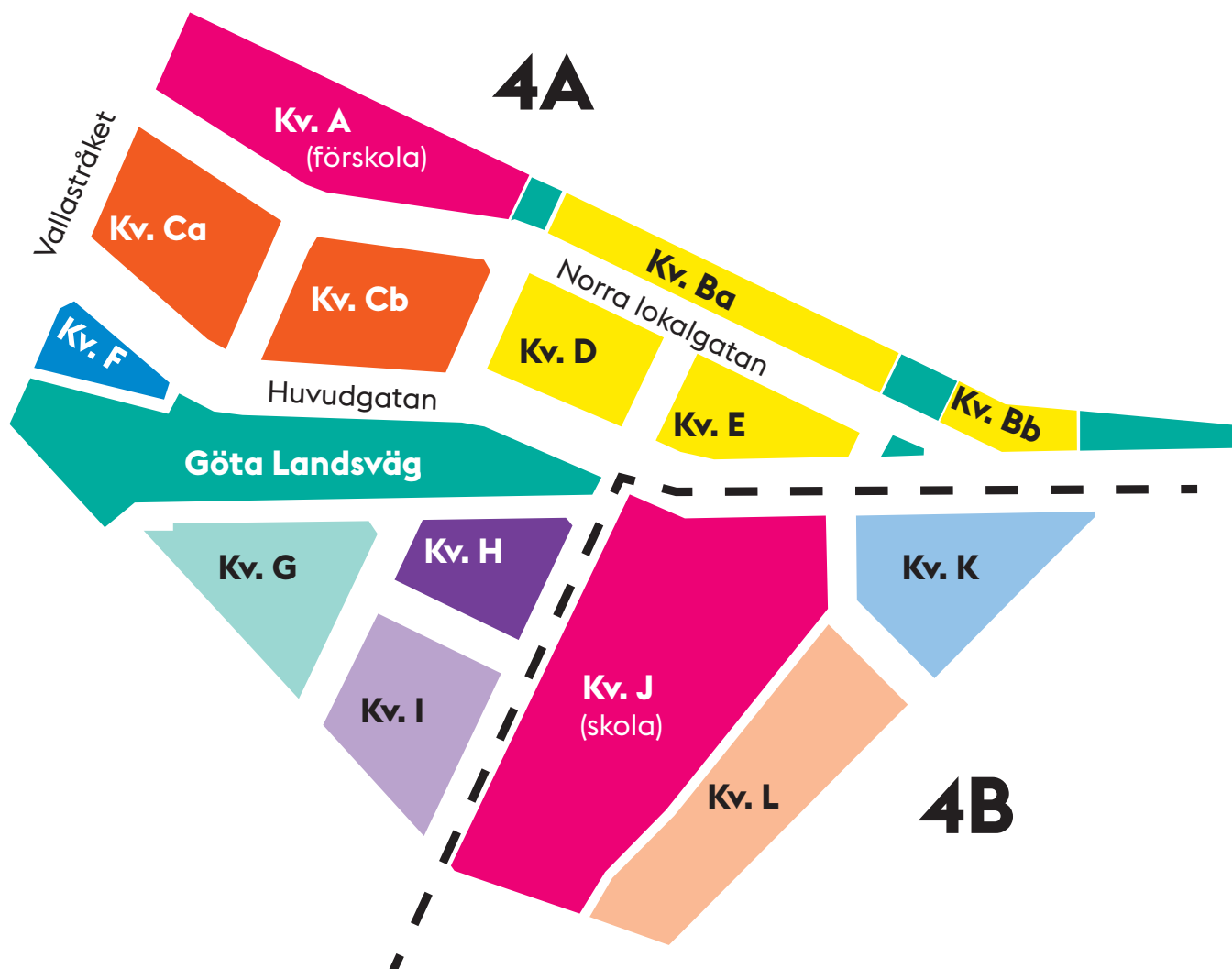

Tilläggs-PM efter samråd till Integrerad barnkonsekven- sanalys

Detaljplaner 4A och 4B
Årstafältet

**Stockholms
stad**

Syfte och avgränsning

Syftet med detta PM är att belysa de ändringar som gjorts efter Årstafältets detaljplaner 4A och 4B:s samrådsskede samt redovisa vilka effekter och konsekvenser detta medför för barn och unga.

Detta PM ska ses som en komplettering till den integrerade barnkonsekvensanalysen (IBKA) som gjordes för Årstafältets detaljplaner 4A och 4B i augusti 2020.

Dokumentet tar endast upp konsekvenserna av de ändringar som har gjorts efter samrådsförslaget. Om ett kvarter eller en allmän plats inte beskrivs i detta dokument har bedömningen gjorts att konsekvenserna är oförändrade och de beskrivs således i rapporten Integrerad barnkonsekvensanalys – detaljplaner 4A och 4B (Ramboll, 2020). För en full konsekvensbedömning hänvisas till originalrapporten som finns som bilaga till detaljplanernas samrådshandlingar.

Ändringarna i detaljplanerna 4A och 4B analyseras utifrån nedan redovisade teman som ingår i IBKA-modellen och som även utgör grunden för konsekvensanalysen i originalrapporten.

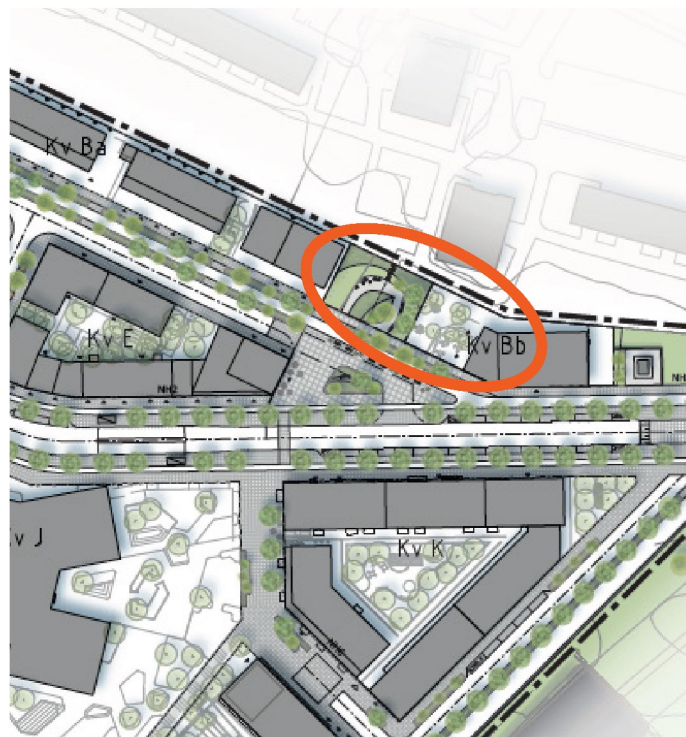
- Miljö och hälsa
- Boende och vardagsliv
- Trygghet och tillgänglighet

Den fjärde huvudgruppen, *Demokrati och inflytande*, redovisas i huvuddokumentet och berörs inte här då detta PM enbart syftar till att bedöma förändringar av konsekvenser i den fysiska utomhusmiljön.

Berört PM motsvarar steg 3, *Konsekvensanalys av slutförslaget*, enligt Stockholms Stads modell för IBKA.

Ny utformning av skolbyggnad och skolgård (Kvarter J). Källa: Stockholms stad 2021.

Fickpark mellan kvarter Ba och Bb har blivit större (orange ring). Källa: Stockholms stad 2021.

Analys av planförslagen

I detta avsnitt presenteras de konsekvenser för barn och unga som ändrats, försvunnit eller tillkommit efter samrådsprocessen för detaljplanerna. Nedan beskrivs och bedöms således de nya konsekvenser som uppstått till följd av de förändringar som gjorts i planförslagen efter samrådsskedet.

Miljö och hälsa

Buller och ljudnivåer

Skolbyggnaden i kvarter J har en ny utformning och disposition. Den tidigare friliggande idrottsbyggnaden är nu integrerad i samma byggnad som resterande skolverksamhet.

En bullerskärm längs med skolgårdens södra del föreslås då idrottsbyggnaden flyttas och integreras med skolbyggnaden (se bild ovan). Hur detta påverkar bullernivåerna på skolgården och vilka konsekvenser det medför för barn och unga går inte att bedöma då bullerutredningen inte är färdigställd när detta PM skrivs. Naturvårdsverkets riktlinjer för buller på skolgård säger att på en ny skolas skolgård som exponeras för buller från väg- eller spårtrafik bör den ekvivalenta bullernivån 50 dBA, räknat som årsmedeldygn, underskridas på delar

av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Vidare bör den maximala nivån 70 dBA underskridas på dessa ytor.

För att lösa parkering för kvarter F finns ett förslag att ett garage tillkommer på skolgårdens (kvarteret J) södra del. Garaget skulle då ligga i ungefär samma placering som den tidigare idrottsbyggnaden. När detta PM skrivs finns inga klara skisser på förslaget varav exakt bedömning av konsekvenser inte går att utföra. Förslaget som finns är att parkeringsgaraget, med 80 parkeringsplatser, är delvis under mark vilket då skulle innebära att del av skolgården hamnar på garagets takbjälklag. Bullerskydd kommer då att behövas på garagets tak för att skydda barnen från för höga ljudnivåer vid vistelse på taket.

Hälsosamt liv

En flytt av idrottsbyggnaden till skolbyggnaden (kvarter J) medför att den totala kvadratmeterytan för skolgården blir större, förutsatt att platsen där idrottsbyggnaden var placerad innan samråd kan nyttjas som skolgård. Ytan ändras då från 9 240 kvm till 10 250 kvm. Detta ger en friyta per barn om 10,8 kvm, en i sammanhanget fortfarande låg andel friyta per barn men en mindre

förbättring från tidigare förslag. Boverkets råd om friyta för lek och utevistelse för förskolor och skolor (2015) anger att ett rimligt mått på friyta per barn bör vara 30 kvm.

Ett förslag för skolgården är att tillskapa ett parkeringsgarage i den södra delen där idrottshallen tidigare föreslagits. Garaget önskas enligt revideringarna vara till hälften underbyggt med en halv till en våning ovan mark. För att kunna göra en bedömning av garageets påverkan på skolgården krävs mer specifika angivelser gällande bland annat utformning, höjd och huruvida det eventuellt tillskapar en barriär eller bidrar till baksidor på skolgården och dess kringliggande gator/platser. Garaget bör inte bidra till att skapa nya väggar eller hörn mot gata som skapar baksidor eller barriärer på/kring skolgården.

Om garagebjälklaget, som sticker upp från markytan, kan nyttjas som skolgård ska bjälklaget vara tillgänglighetsanpassat enligt rådande regler och rekommendationer. Om taket inte blir tillgänglighetsanpassat eller är för högt för att göras tillgängligt kan bjälklaget inte räknas med i skolgårdens friyta vilket leder till att friytan per barn blir ännu lägre än det ursprungliga förslaget. Till det skapas även en barriär på skolgården som dels kan utgöra ett avbrott i den sammanhängande ytan. Tillgängliga skolgårdar är viktiga för barn fria rörelse, lek och känslan av inkludering i den fysiska miljön.

Boende och vardagsliv

Tillgång till grönområden och parker

Byggrätten i kvarter Bb har minskat och därmed har den så kallade pocket parken mellan kvarter Bb och kvarter Ba ökat i storlek. Den utformning som skissats fram kan möjliggöra en plats som tilltalar lite äldre barn och unga vilket är ett välkommet tillskott för etapperna då detta varit en brist i tidigare utformningsförslag. Den mindre parken kopplar även ihop kvarteret Mysslingen, norr om planområdet, med etappen vilket är positivt för barn och unga då det kan öka tillgängligheten mellan Årstafältet och omkringliggande bostadsområden.

En tidigare väg som löpte rakt igenom landsvägsparken har tagits bort i detta förslag och ersatts av ett gång- och cykelstråk. Detta får positiva konsekvenser för barn och unga då det stärker Göta Landsväg som parkmiljö utan närvaro av motorfordon.

Mångfunktionella platser

Integreringen av idrottsbyggnaden i skolbyggnaden (kvarter J) ger positiva konsekvenser för platsens mångfunktionalitet om det blir möjligt att nyttja den för en utökad skolgård. Eftersom alla byggnader samlas i den norra delen av kvarteret ökar flexibiliteten i gestaltningen och förhoppningsvis kan det medföra att zonindelningen blir ännu tydligare än det tidigare samrådsförslaget.

Om ett parkeringsgarage byggs i kvarter J är det viktigt att tillåta skolgård på garagebjälklaget. Att delar av skolgården placeras på ett tak påverkar dock flexibiliteten i gestaltningen negativt eftersom det till exempel inte kan planteras träd eller anordnas vissa lekfunktioner på taket. Även de positiva fördelarna med att idrottsbyggnaden integreras i skolbyggnaden försvinner om hela ytan inte kan utnyttjas som en kvalitativ skolgård. Det är därför viktigt att bjälklaget som eventuellt kan komma att bli en del av skolgården utformas på så sätt att de tillför kvalitativa ytor. Placeringen av funktioner, utrustning och växtlighet blir därför viktig i och med den eventuella nya bjälklagsgården. Detta förslag är något som sammantaget medför negativa konsekvenser på *Boende och vardagsliv*.

Trygghet och tillgänglighet

Säkra och trygga skolvägar

Nedfarten till garaget under kvarter I har flyttats från Skolgatan till gatan mellan kvarter I och G. Detta får positiva konsekvenser för barnens trygghet och trafiksäkerhet då det blir färre trafikrörelser i direkt anslutning till skolbyggnad och skolgård.

I förslaget med parkeringsgarage på skolgården (kvarter J) finns två alternativ för bilarnas angöringsväg. Det första är längs med Skolgatan och det andra är längs med kvarter K och L vidare in på parkbryggan och sedan in till garageinfarten på Skolgatan (se bild på nästa sida). I båda alternativen är garageinfarten längs med Skolgatan.

Båda alternativen för angöring medför i olika stor utsträckning negativa konsekvenser för barn och unga som rör sig i området. Alternativ B (bild på nästa sida) har störst negativa konsekvenser då det innebär att fordon rör sig längs med Parkbryggan. Parkbryggan är främst för gående men det är tillåtet att köra bil där, i gåfartstakt. Att därför tillföra ytterligare fordon som istället hade kunnat ta en mer trafiksäker väg anses negativt då det kan antas att Parkbryggan kommer nyttjas av många barn och unga, särskilt i samband med skoldagens början och

Two alternatives for a potential garage in Kvarter J's southern part. Alternative A (Lila) Alternative B (Orange). Source: Stockholm's city 2021.

slut men även under helger och lov. Inför fortsatt arbete med eventuellt parkeringsgarage i kvarter J är det viktigt att utformningen och trafiksäkra förhållanden studeras för de barn som rör sig till/från och kring skolan. Det bör även tas hänsyn till utformning av plats för hämtning och lämning så att det sker på ett tryggt och säkert sätt.

Primär- och sekundärstråk

Gång- och cykelvägar inom och i anslutning till Göta Landsväg har fått justerade utformningar. Gångvägen inom parkområdet Göta Landsväg har kompletterats med en gångbana längs med landsvägsparkens norra del. Detta har gjorts för att minimera konflikter mellan cyklister och gående. Detta får positiva konsekvenser för barn och unga som får fler valmöjligheter beroende på vilken väg som är genast och som upplevs tryggast för dem i varje given situation.

Cykelbanan längs med lokalgatan som ligger parallellt med Huddingevägen (öster om kvarter K och L) har breddats och blivit dubbelriktad vilket är positivt då trafiksäkerheten ökar för de barn och unga som nyttjar cykelbanan.

Trygghet

Gångvägen mellan Kvarter J och Kvarter K och L har breddats i detta förslag för att ge plats för belysning. Detta ger positiva konsekvenser för den upplevda tryggheten.

I kvarter B har antalet entréer på den norra lokalgatan ökat. Fler entréer bidrar till mer aktivitet på platsen i form av rörelse från fler människor och kan således bidra till mer informell social kontroll på platsen då fler människor har en överblickbarhet. Det ger i sin tur ger positiva konsekvenser för barn och unga då tryggheten kan öka i och med "ögon på gatan"-teorin (Gehl, 2006).

Referenser

Boverket (2015) *Friyta för lek och utevistelse för förskolor och skolor*. Tillgänglig online via: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/krav-pa-tomter/friyta-for-lek-och-utevistelse-for-forskolor-och-skolor/> (senast besökt 2021-10-09).

Gehl, 2006, *Life between Buildings*, Island press.

Naturvårdsverket, 2017, *Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik*.

Ramboll, 2020, *Integrerad barnkonsekvensanalys - Detaljplaner 4A och 4B Årstafältet*.

Ramboll Sweden AB

2021-09-10

Uppdragsledare:
Handläggare:
Granskare:

Charlotta Östholm
Namo Marouf
Anthon Georgsson

